

UCHWAŁA NR XVII/78/2016
RADY GMINY W PARYSOWIE
z dnia 15 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Parysów na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) Rada Gminy w Parysowie uchwała, co następuje:

§1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Agnieszka Boruta
Agnieszka Boruta

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY PARYSÓW NA ROK 2016

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Natomiast zgodnie z art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. W celu realizacji tych zadań koniecznym jest opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 stanowi więc odpowiedź na oba zapisy ustaw, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Obecny dokument wskazuje równocześnie nowe kierunki działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Parysów. W trakcie opracowywania programu kluczową kwestią było racjonalne określenie zadań, które będą możliwe do osiągnięcia przez wszystkich realizatorów Programu.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel główny będzie realizowany przez 6 celów operacyjnych i 16 zadań.

Alkoholizm i narkomania w obecnych czasach stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych oraz kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.:

- zakłócanie porządku publicznego,
- przestępczość,
- wypadki samochodowe,
- przemoc w rodzinie,
- ubóstwo,
- bezrobocie.

Ponieważ wszystkie zachowania antyspołeczne podejmowane są zwykle pod wpływem nadużywania środków psychoaktywnych, konieczne jest wdrażanie wszelkich możliwych środków zaradczych wobec tego zjawiska. Podejmowane działania powinny mieć charakter interdyscyplinarny. Ponadto wskazane jest, aby działaniami profilaktycznymi obejmować tak osoby uzależnione jak

i współzależnione, przebywające w najbliższym otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, niktynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyc jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyc umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Parysów. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i innych uzależnień, oraz zmniejszeniu tych, które aktualnie występują.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Parysów na 2016 rok ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Gminy Parysów, bazować w realnie podejmowanych działaniach na istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów. Roczna perspektywa zadań powoduje, że większość z nich będzie kontynuacją z lat poprzednich, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców.

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – program stanowi spis działań podejmowanych na terenie gminy gdyż „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin” oraz „przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin”. Określa on działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i minimalizacji szkód związanych z uzależnieniami mieszkańców gminy.

W swej konstrukcji merytorycznej program jest tożsamy z założeniami rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów oraz programów zalecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

Z uwagi na niejednokrotne powiązanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, niniejszy „Program” został rozszerzony o dodatkowe zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. PODSTAWY PRAWNE, ADRESACI I WYKONAWCY PROGRAMU

Ustawy:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286),
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.),

- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- 4) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 618 z późn. zm.).

Programy krajowe:

- 1) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 z dnia 22 marca 2011 r.,
- 2) Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 z dnia 22 marca 2011 r.

Ponadto

- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Parysów,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Parysów.

Wykonawcami programu są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parysowie,
- Punkt informacyjno-konsultacyjny dla uzależnionych i współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Urząd Gminy w Parysowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Parsowie,
- Zespół Placówek Oświatowych w Parysowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Starogrodzkiej.

Adresatami programu są:

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Parysów, w szczególności należące do następujących grup:

- konsumenci alkoholu,
- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące,
- rodziny, w tym osoby współuzależnione oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym,
- dzieci i młodzież szkolna.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Dane szacunkowe

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

Warto podkreślić fakt, że grupa osób najczęściej pijących, stanowiąca 9% osób konsumujących alkohol, spożywa aż 43% całego wypijanego alkoholu.

Szkody powodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu wymiarach:

- jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących),
- społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie etc);
- ekonomicznym (koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy etc).

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) (wydanie z 2009 r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji a ponad 60 rodzajów chorób. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem członków rodzin i osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

2. Dzieci i młodzież

Spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym nie tylko wśród osób dorosłych ale i wśród nastolatków. Pod koniec 2013 roku Fundacja CBOS i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii zrealizowały badanie wśród młodzieży szkolnej pod nazwą „Młodzież 2013.”

Jednym z elementów pomiaru było określenie skali używania substancji psychoaktywnych. Badanie zostało zrealizowane na ogólnopolskiej próbie losowej 65 szkół (jedna klasa w szkole) – liceów, techników i zasadniczych szkół zawodowych. W badaniu uczestniczyła młodzież ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych dziennych, bez szkół specjalnych. W większości byli to uczniowie w wieku 18-19 lat.

W każdej klasie badaniem objęto wszystkich uczniów obecnych w dniu realizacji ankiet: łącznie 1 360 osób. Badania zostały zrealizowane metodą audytoryjną – uczniowie samodzielnie i anonimowo wypełniali ankiety w czasie jednej godziny lekcyjnej.

Napoje alkoholowe okazały się wśród badanej młodzieży szkolnej najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną, po którą sięgano częściej niż po papierosy czy narkotyki. Ponadto aktualne badania nie wskazują żadnych czynników społeczno- demograficznych silnie różnicujących młodzież w kwestii spożywania alkoholu.

W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie 72% uczniów przynajmniej raz piło piwo, 68% - wódkę i inne mocne alkohole, a 35% - wino. W porównaniu z rokiem 2010 nastąpił dalszy wzrost odsetka uczniów sięgających po wódkę (o 7 punktów procentowych).

3. Diagnoza

Badanie zrealizowane zostało przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych „Młodzi i substancje psychoaktywne” stanowi ogólnopolskie spojrzenie na problem palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i dopalaczy z perspektywy młodzieży. Jakkolwiek problem palenia papierosów i zażywania substancji psychoaktywnych jest w opinii

publicznej problemem uświadomionym, to nadal w niektórych grupach społecznych to negatywne zjawisko wydaje się być niedostrzegalne. Najczęściej pierwsze spożycie alkoholu wśród uczniów szkół podstawowych odbywa się z namowy dorosłych, także rodziców. Spożywanie alkoholu przez młodzież może powodować różne problemy zdrowotne, wychowawcze, ale także społeczne, które bez odpowiedniej profilaktyki, będą przybierały na sile. Z jednej strony działania naprawcze w tej kwestii rekomenduje Komisja Europejska, z drugiej jednak władze miast powinny także zainteresować się tym zjawiskiem.

Oprócz zastanowienia się nad skalą tego problemu przedmiotem analizy była weryfikacja przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Poza tym skupiono się na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji wśród badanej młodzieży.

W odniesieniu do szkoły podstawowej przedmiotem badania było przyjrzenie się skutkom spożywania alkoholu w opinii badanych uczniów oraz proponowanym przez badanych sposobom pomocy rówieśnikom dotkniętym problemem palenia papierosów lub picia alkoholu.

Analiza socjologiczna odnosząca się do uczniów gimnazjum obejmowała także zagadnienia dotyczące marihuany oraz dopalaczy. Ujęcie, w kwestionariuszu ankiety skierowanym do gimnazjalistów, zagadnień dotyczących tych dwóch substancji okazało się bardzo trafne. Jakkolwiek nie można jeszcze mówić o powszechności palenia marihuany wśród badanych gimnazjalistów, to należy monitorować to zjawisko, gdyż mamy do czynienia z opinią o powszechności występowania zjawiska palenia marihuany wśród młodzieży. Z drugiej strony na horyzoncie pojawia się kolejny nierozwiązany problem – dopalacze.

Socjologiczne badanie empiryczne swoim zakresem obejmowało uczniów z niemalże całego terytorium Polski. Przebadano zarówno uczniów szóstych klas szkół podstawowych oraz uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych. Dzięki przeprowadzeniu badania w dwóch kohortach możliwa była analiza porównawcza badanych zjawisk, w trudnym okresie życiowym związanych z okresem dojrzewania i przejścia do nowej rzeczywistości szkolnej.

Z drugiej jednak strony przeprowadzenie badań na dużej liczbie respondentów pozwoliło na diagnozę zjawiska w wymiarze ogólnopolskim, jak również w wymiarze lokalnym, gminnym. W niniejszym raporcie wyniki badań ankietowych przedstawiono w oparciu dane empiryczne pozyskane z terenu gminy Parysów oraz w zestawieniach porównano je z danymi ogólnopolskimi, dzięki temu jest odniesienie skali zjawiska występującego na terenie gminy Parysów do wyników ogólnopolskich.

Głównym celem badania była diagnoza występowania zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Oprócz zastanowienia się nad skalą tego problemu pytamy się także o weryfikację przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Badając młodzież gimnazjalną, będziemy skupiać się także na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji wśród badanej młodzieży.

Odnosząc się do głównych celów badania, szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia, które najogólniej ujęto w czterech punktach, odrębnie dla szkoły podstawowej i gimnazjum.

1) Szkoła podstawowa

- a) opinie uczniów szkół podstawowych na temat szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu. Weryfikacja podstawowej wiedzy związanej z tymi zagadnieniami,
- b) osobiste doświadczenia uczniów szkół podstawowych związane z paleniem papierosów oraz piciem alkoholu – częstotliwość spożywania oraz pierwszy kontakt,
- c) wiedza uczniów szkół podstawowych na temat rozpowszechnienia zjawiska palenia papierosów i picia alkoholu wśród rówieśników,

- d) doświadczenia uczniów odnoszące się do realnych oraz psychologicznych możliwości zakupu papierosów i alkoholu,
- e) skutki spożywania alkoholu w opinii badanych uczniów oraz sposoby pomocy rówieśnikom dotkniętym problemem palenia papierosów lub picia alkoholu.

2) Gimnazjum

- a) opinie uczniów szkół gimnazjalnych na temat szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, palenia marihuany i zażywania dopalaczy. Weryfikacja podstawowej wiedzy związanej z tymi zagadnieniami,
- b) osobiste doświadczenia uczniów szkół gimnazjalnych związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, paleniem marihuany oraz spożywaniem dopalaczy – pierwszy kontakt i częstotliwość zażywania.
- c) wiedza uczniów szkół gimnazjalnych na temat rozpowszechnienia zjawiska palenia papierosów, picia alkoholu, palenia marihuany i zażywania dopalaczy wśród młodzieży,
- d) osobiste doświadczenia uczniów odnoszące się do realnych oraz psychologicznych

W przeprowadzonym badaniu wzięli udział uczniowie szóstych klas szkół podstawowych. Łącznie zebrano 19 kwestionariuszy wypełnionych przez chłopców oraz 21 kwestionariuszy wypełnionych przez dziewczęta. Spośród nich część została odrzucona ze względu na niespełnianie kryteriów weryfikacji kwestionariuszy, opisanych w punkcie 3.2.2.1 (odrzucono 1 kwestionariuszy chłopców oraz 4 kwestionariuszy dziewcząt).

W rezultacie próba badawcza dla Gminy Parysów kształtuje się następująco

- 18 chłopców,
- -17 dziewcząt.

Na pytanie: Jak często paliłeś/paliłaś papierosy

W wynikach ogólnopolskich uczniowie szkół podstawowych w ciągu ostatnich 30 dni zazwyczaj nie sięgali po papierosa. Spośród badanych z terenu Państwa gminy 0% chłopców paliło w ciągu ostatnich 30 dni (rzadziej niż raz na tydzień), 0% sięgnęło po papierosa rzadziej niż raz na dzień. Spośród uczniów z terenu gminy/miasta Parysów biorących udział w badaniu, 13% chłopców zadeklarowało, że pali papierosy w ilości przekraczającej paczkę dziennie, a 88% – że nie paliło wcale. W skali ogólnopolskiej badane uczennice szkół podstawowych rzadziej niż chłopcy sięgają po papierosa, jednak w skali gminy/miasta 100% dziewcząt zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 30 dni nie sięgało po papierosa, a 0% wskazało, że pali około 10-20 papierosów dziennie. Mniej niż jeden papieros na tydzień pali 0%

Na pytanie: Ilu, wg Twojej oceny, Twoich rówieśników pali papierosy przynajmniej raz w miesiącu.

W wynikach ogólnopolskich uczniowie szkół podstawowych w ciągu ostatnich 30 dni zazwyczaj nie sięgali po papierosa. Spośród badanych z terenu Państwa gminy 0% chłopców paliło w ciągu ostatnich 30 dni (rzadziej niż raz na tydzień), 0% sięgnęło po papierosa rzadziej niż raz na dzień. Spośród uczniów z terenu gminy/miasta Parysów biorących udział w badaniu, 13% chłopców zadeklarowało, że pali papierosy w ilości przekraczającej paczkę dziennie, a 88% – że nie paliło wcale. W skali ogólnopolskiej badane uczennice szkół podstawowych rzadziej niż chłopcy sięgają po papierosa, jednak w skali gminy/miasta 100% dziewcząt zadeklarowało, że w ciągu ostatnich 30 dni nie sięgało po papierosa, a 0% wskazało, że pali około 10-20 papierosów dziennie. Mniej niż jeden papieros na tydzień pali 0.

Czy alkohol, który znajduje się w piwie, winie i wódce jest taki sam (ma taki sam skład chemiczny)

Kolejnym zagadnieniem podjętym w socjologicznym badaniu empirycznym realizowanym w ramach programu Zachowaj Trzeźwy Umysł® są opinie uczniów szkół podstawowych na temat szkodliwości alkoholu i jego spożywania. Na postawione w kwestionariuszu skierowanym do uczniów szkół podstawowych pytanie:

Czy alkohol, który znajduje się w piwie, winie i wódce jest taki sam (to ten sam związek chemiczny) najczęściej badani deklarowali brak wiedzy. W skali ogólnopolskiej wskaźnik odpowiedzi poprawnych, wskazujących na ten sam związek, kształtował się następująco: chłopcy – 34%, dziewczęta – 31%. Można zatem powiedzieć, że niewiele mniej niż co trzeci badany wykazuje się poprawną wiedzą w tym zakresie. Odnosząc się jednak do danych empirycznych zebranych z terenu państwa gminy należy stwierdzić, że poprawną wiedzą wykazało się 37% chłopców i 0% dziewcząt. Warto jednak podkreślić, że 25% chłopców i 67% dziewcząt jest przekonanych, że alkohol znajdujący się w piwie, winie, wódce nie jest taki sam.

Ile miałeś/miałaś lat, kiedy zdarzyło Ci się PO RAZ PIERWSZY W ŻYCIU spróbować alkoholu.

Z zebranych w drodze ogólnopolskich badań socjologicznych, danych statystycznych wynika, że uczniowie szkół podstawowych częściej sięgali po alkohol niż po papierosa. Można to dostrzec zarówno wśród chłopców jak i dziewczynek. Warto też zauważyć, że po alkohol częściej sięgają chłopcy niż dziewczęta. Gdyby połączyć kategorie odpowiedzi wskazujące na jakiegokolwiek sięgnięcie po alkohol wskaźnik odpowiedzi twierdzących dla ogółu chłopców wynosiłby (39%), natomiast dla dziewcząt (33%). Według deklaracji wśród badanych w wieku 7 lat i mniej, częściej sięgali po alkohol chłopcy (10%) niż dziewczęta (8%). W wieku 8-10 lat po alkohol sięgnęło 8% chłopców i 6% dziewcząt, podobnie jak w wieku 11-12 lat (chłopcy i dziewczęta – 8%). Spośród badanych co ósmy chłopiec (13%) i co dziewięta dziewczynka (11%) nie jest w stanie podać wieku, w którym po raz pierwszy zdarzyło im się spróbować alkoholu.

Odpowiedzi na pytanie:

Ile miałeś/miałaś lat, kiedy zdarzyło Ci się po raz pierwszy w życiu spróbować alkoholu dla respondentów z Państwa gminy przedstawiają się następująco: 7 lub mniej lat – 0% chłopcy, 0% dziewczęta, 8-10 lat – 0% chłopcy, 0% dziewczęta, 11-12 lat – 13% chłopcy, 33% dziewczęta. Spośród przebadanych uczniów z terenu Państwa gminy/miasta 87% chłopców i 67% dziewcząt jeszcze nigdy nie próbowało alkoholu.

Co, wg Ciebie, jest najbardziej możliwe: osoba pijana (pod wpływem alkoholu) może:

- a) łatwo ulec wypadkowi,
- b) zostać okradziona,
- c) uczestniczyć w bójce,
- d) popełnić przestępstwo,
- e) kierować samochodem,
- f) nie wiem.

Badani uczniowie szkół podstawowych mają świadomość, że okazjonalne spożywanie alkoholu jest szkodliwe, ale też są przekonani, że może prowadzić do uzależnienia także osób w młodym wieku. W aspekcie zagrożeń rozpatrywane jest także pytanie odnoszące się do prawdopodobnych scenariuszy działań osób pod wpływem alkoholu. Badani uczniowie szkół podstawowych w zdecydowanej większości wskazywali, że osoba pijana może łatwo ulec wypadkowi (chłopcy 62%, dziewczęta – 66%), mniej więcej trzech na siedmiu badanych odpowiedziało, że osoba pijana może

uczestniczyć w bójce (40% oraz 41%), a prawie co trzeci spośród ośmiu badanych zwrócił uwagę, że osoba pijana może popełnić przestępstwo (chłopcy – 34% , dziewczęta – 35%). Spośród badanych co czwarty podkreślił fakt, że osoba pijana może zostać okradziona (chłopcy i dziewczęta po 25%). Z kolei respondenci z terenu Państwa gminy wskazywali na następujące prawdopodobne skutki zachowania osoby pijanej, jak: uczestnictwo w wypadku (chłopcy 75% , dziewczęta – 67%), ofiara kradzieży (chłopcy – 50% , dziewczęta – 67%), uczestnik bójki (chłopcy – 88% , dziewczęta – 67%), sprawca przestępstwa (chłopcy – 50% , dziewczęta – 100%), pijany kierowca samochodu (chłopcy – 25% , dziewczęta – 33%). Spośród badanych 0% chłopców i 0% dziewcząt nie wie jakie mogą być najbardziej prawdopodobne scenariusze zachowania osoby pod wpływem alkoholu.

Gdybyś zauważył/zauważyła, że Twój przyjaciel lub znajomy ma problem z paleniem papierosów lub piciem alkoholu. do kogo zwróciłbyś/zwróciłabyś się o pomoc

- a) kolegi/koleżanki,
- b) nauczyciela,
- c) pedagoga, psychologa,
- d) rodziców,
- e) policji,
- f) telefonu zaufania,
- g) nie wiem.

Respondentów poproszono też o wskazanie instytucji pomocowych, do których zwróciliby się, gdyby zauważyli, że ich przyjaciel lub znajomy ma problem z paleniem papierosów lub piciem alkoholu. Spośród badanych uczniów największa część zgłosiłaby się o pomoc do rodziców (chłopcy – 36%, dziewczęta – 46%), następnie do pedagoga, psychologa (chłopcy – 37% , dziewczęta – 44%) oraz do nauczyciela (chłopcy – 30% , dziewczęta 38%).

W tym miejscu warto zauważyć, że badani uczniowie szkół podstawowych postawieni w konkretnej sytuacji (pomoc koledze lub koleżance) częściej zwróciliby się o pomoc do rodziny, jak również konkretnej instytucji niż do koleżanki lub kolegi (chłopcy – 11% i dziewczęta – 12%). Ponadto badani zwróciliby się przede wszystkim do instytucji w obrębie szkoły niż poza nią np. policja (chłopcy – 12% , dziewczęta 7%), telefon zaufania (chłopcy – 16% , dziewczęta – 13%). Po drugie, o pomoc do rodziny, instytucji w obrębie szkoły, także do nauczycieli, częściej zwróciłyby się dziewczynki. Chłopcy natomiast częściej niż dziewczynki udaliby się z prośbą o pomoc do policji lub skorzystali z telefonu zaufania. Poza tym, chłopcy częściej wykazują się brakiem wiedzy dotyczącej form pomocy w tej sprawie. Odnosząc się jednak do odpowiedzi respondentów z Państwa gminy należy stwierdzić, że 0% chłopców zgłosiłoby się o pomoc do kolegi lub koleżanki, 63% do nauczyciela, 50% do pedagoga lub psychologa, 25% rodziców, 13% policji oraz 13% telefonu zaufania. Z kolei wskaźnik odpowiedzi dla dziewcząt przedstawia się następująco: koledzy lub koleżanki 67%, nauczyciele 0% , pedagog lub psycholog 33% , rodzice 0% , policja 0% oraz telefon zaufania 0%.

IV. PRIORYTETY I CELE ORAZ ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

Zadania szczegółowe

PROFILAKTYKA

- A. Realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów szkoleniowych i konferencji dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- B. Rozwój zorganizowanych zajęć profilaktycznych w Bibliotece, placówkach oświatowych oraz innych środowiskach młodzieżowych.
- C. Realizacja programów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanej do ofiar i sprawców, w ramach lokalnego systemu wsparcia.
- D. Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających oraz zagrożeniu uzależnieniami behawioralnymi (hazard, Internet).

Profilaktyka zachowań ryzykownych i promocja zdrowia – udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty, eventy - związane z profilaktyką); wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, druki ulotne, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne. Tworzenie i wspieranie wspólnot i grup młodzieżowych chcących rozwijać kreatywność i samodzielność tak, aby w przyszłości dzięki wspólnemu działaniu mogli podejmować własne inicjatywy uwrażliwiające młodzież na potrzeby innych i wspieranie działalności prospołecznej i profilaktycznej, wspieranie wolontariatu jako najlepszej formy wychowania i rozwoju potencjału młodych ludzi (udział w przygotowaniach Światowych Dni Młodzieży 2016 w Polsce)

- E. Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.

Cel 2. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym.

PROFILAKTYKA

Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje sportowe oraz placówki. Organizowanie miejskich imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów, realizacja Programu artystyczno-sportowego o charakterze profilaktycznym „wyrównywanie szans edukacyjnych”

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

PROFILAKTYKA I REHABILITACJA

- A. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, realizujących programy profilaktyczne o charakterze uniwersalnym (dla wszystkich) i selektywnym (dla grup klubach

młodzieżowych i innych miejscach organizujących wolny czas dzieci i młodzieży w ich środowisku lokalnym oraz podczas wyjazdów (kolonie i obozy).

- B. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcami są osoby uzależnione i ich rodziny.
- C. Prowadzenie edukacji publicznej w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i promocji zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii społecznych i innych wydarzeń lokalnych skierowanych do ogółu mieszkańców Parysowa lub wybranej grupy docelowej.

Organizowanie konferencji i warsztatów, zwiększających kompetencje osób pracujących w obszarze profilaktyki i terapii oraz prowadzenie szkoleń adresowanych do wybranych grup odbiorców, mających na celu minimalizowanie szkód społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Cel 4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą w rodzinie.

TERAPIA I REHABILITACJA

Finansowanie terapii dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą.

Cel 5. Udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

REHABILITACJA

- A. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.
- B. Zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich rodzinom pomocy w placówkach (np. w świetlicach) w ramach lokalnego systemu wsparcia.
- C. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych i prawnych.

Cel 6. Ograniczanie dostępu do alkoholu.

- A. Ograniczanie sprzedaży alkoholu w pobliżu przedszkoli, szkół, burs, internatów i młodzieżowych domów kultury, ośrodków prowadzących terapię dla osób uzależnionych, domów pomocy społecznej oraz obiektów kultu religijnego.
- B. Zakaz lokalizowania lokali gastronomicznych podających alkohol w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, burs, internatów i obiektów kultu religijnego.
- C. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych. Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok jest programem sektorowym określającym obszary problemowe oraz kierunki działań, które zostaną zapisane do wieloletniej realizacji w opracowywanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2020.

V. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI.

1. Podstawą finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii są dochody gminy uzyskiwane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz część wpływów uzyskanych ze sprzedaży alkoholu, których wysokość reguluje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Przewodniczącego Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 375 zł brutto miesięcznie, które obejmuje:
 - udział w realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
 - organizację i koordynowanie wypoczynku letniego,
 - udział w posiedzeniach GKRPA,
 - udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego,
 - prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
 - przyjmowanie wniosków o wszczęcie postępowania przeciwko osobom nadużywającym alkoholu
 - wspieranie i inicjowanie wszelkich działań profilaktyki zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, narkotyków przez dzieci i młodzież,
 - kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu,
 - prowadzenie dokumentacji dotyczącej działalności Komisji, w tym przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, planu rocznych wydatków na realizację programu, rocznego sprawozdania z realizacji gminnego programu.
3. Dla pozostałych członków Komisji za udział w posiedzeniu komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto.
4. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności dołączona do protokołu z posiedzenia komisji.
5. Członkom komisji, w tym przewodniczącemu, którzy biorą udział w co najmniej czterech kontrolach punktów sprzedaży, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto.
6. Członkom Komisji, oraz przewodniczącemu, którzy z tytułu wykonywanej funkcji odbywają podróże służbowe przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych.

Przewodniczący Rady
Agnieszka Boruta
Agnieszka Boruta